

2008. június 5., csütörtök

56. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a NATO parlamenti közgyűlésének, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezete, a NATO, az Afrikai Unió, az EBESZ, az OECD és az Európa Tanács főtitkáranak.

EU–USA csúcstalálkozó

P6_TA(2008)0256

Az Európai Parlament 2008. június 5-i állásfoglalása a közelgő EU–USA csúcstalálkozóról

(2009/C 285 E/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a transzatlanti kapcsolatokról szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen az EU és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok transzatlanti partnerségi megállapodás keretén belüli javításáról ⁽¹⁾, valamint az EU és az Egyesült Államok közötti transzatlanti gazdasági kapcsolatokról ⁽²⁾ szóló 2006. június 1-jei két állásfoglalására, illetve a transzatlanti kapcsolatokról szóló 2007. április 25-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az EU és az Egyesült Államok kapcsolatairól szóló, 1990-ben kiadott transzatlanti nyilatkozatra és az 1995-ös új transzatlanti menetrendre (NTA),
- tekintettel a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2004. június 26-i, valamint a terrorizmus elterjedésének megakadályozása és az ellene történő küzdelem tekintetében az együttműködés megerősítéséről szóló 2005. június 20-i EU–USA nyilatkozatokra,
- tekintettel a 2008. június 10-én Brdóban megrendezendő közelgő EU–USA-csúcstalálkozóra, és a 2007. április 30-án, Washingtonban megrendezett EU–USA csúcstalálkozó eredményeire,
- tekintettel a transzatlanti jogalkotói párbeszéd 2007. októberi 63. ülésének és 2008. májusi 64. ülésének közös nyilatkozataira,
- tekintettel az Észak-atlanti Tanács 2008. április 3-i, bukaresti csúcstalálkozási nyilatkozatára,
- tekintettel a Transzatlanti Gazdasági Tanácsról szóló 2008. május 8-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a főképviselő és az Európai Bizottság által az Európai Tanácshoz intézett „Éghajlatváltozás és nemzetközi biztonság” című dokumentumra (2008. március 14.),
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának az iráni nukleáris programról szóló, 1803. (2008), 1696. (2006), 1737. (2006) és 1747. (2007) számú határozataira,
- tekintettel az Európai Tanács 2004. december 16–17-én Brüsszelben tartott ülésének elnökségi következtetéseire, és különösen a „Hatékony multilateralizmuson alapuló nemzetközi rend és a Közös munka a partnerekkel” című szakaszaira,
- tekintettel az éghajlatváltozásról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2005. november 16-i ⁽⁵⁾, a 2006. október 26-i ⁽⁶⁾ és a 2007. február 14-i ⁽⁷⁾ állásfoglalására,
- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,

⁽¹⁾ HL C 298. E, 2006.12.8., 226. o.

⁽²⁾ HL C 298. E, 2006.12.8., 235. o.

⁽³⁾ HL C 74. E, 2008.3.20., 670. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0192.

⁽⁵⁾ HL C 280. E, 2006.11.18., 120. o.

⁽⁶⁾ HL C 313. E, 2006.12.20., 439. o.

⁽⁷⁾ HL C 287. E, 2007.11.29., 344. o.

2008. június 5., csütörtök

- A. mivel az EU és az USA közötti partnerség az Unió külpolitikájának sarokköve, és olyan közös értékeken alapul, mint a szabadság, a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság, és támogatja a fenntartható gazdaságokat és a fenntartható fejlődést;
- B. mivel az Európai Unió és az Egyesült Államok kulcsfontosságú szerepet töltenek be a világpolitikában és a világ gazdaságban, és megosztott felelősséggel tartoznak a béke, a demokrácia és a stabilitás előmozdításáért a világban, valamint a gazdasági kihívások – különösen a pénzügyi válságok, a kereskedelmi és valutapiaci egyensúlyhiányok és a néhány nagyon szegény országban jelentkező adósságváltások – kezeléséért;
- C. mivel az éghajlatváltozás hatásai – mint például az erőforrások feletti területi konfliktusok, a növekvő élelmiszerárak és a migráció – olyan kérdések, amelyek jelentős aggodalommal töltik el az EU polgárait és vezetőit; mivel a Nemzetközi Energiaügynökség szerint az energia iránti globális kereslet 2030-ig 50–60%-kal fog növekedni;
- D. mivel az EU és az Egyesült Államok egyaránt vezető szerepet tud vállalni és kell, hogy vállaljon nemzetközi szinten az éghajlatváltozás kezelésében;
- E. mivel a világ élelmiszer-kereslete nagyobb ütemben növekszik, mint a kínálat, nem utolsósorban azért, mert a felemelkedő gazdaságokban, úgy mint Indiában és Kínában különösen a húsipari és tejtermékek, és emiatt a takarmány iránt is növekszik a kereslet; mivel – a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) szerint – az etanol kukoricából történő előállításához nyújtott jelenlegi amerikai támogatások hozzájárulnak az élelmiszerárak globális emelkedéséhez, ami a világ legszegényebb országait sújtja leginkább;
- F. mivel a legtöbb fejlődő országban a millenniumi fejlesztési célok (MFC-k) többsége nem valósul meg a 2015-ös határidőig;
- G. tekintettel az EU-n belüli egyetértésre arra nézve, hogy az atomsorompó-szerződésnek új lendületet kell adni és azt meg kell erősíteni a 2010-ben esedékes felülvizsgálati konferenciáig;
- H. mivel az izraeli és palesztin vezetők Annapolisban megállapodtak, hogy ismételten tárgyalásba kezdenek annak érdekében, hogy 2008 végéig megállapodásra jussanak; mivel a közel-keleti stabilitásnak – a béke, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartásának ösztönzésén keresztül történő – megteremtésére irányuló törekvések erőteljes együttműködést tesznek szükségessé az EU és az Egyesült Államok között, többek között a közel-keleti kvartett munkája keretében, valamint az Arab Liga államaival;
- I. mivel az EU és az Egyesült Államok szoros együttműködése Koszovóban elengedhetetlen a Nyugat-Balkán stabilitásához és fejlődéséhez; mivel az Egyesült Államok elvi kötelezettséget vállalt a kulcsfontosságú EBVP/koszovói jogállamiság-misszióban mintegy 80 rendőrtiszttel, 2 bíróval és 4–6 ügyésszel történő részvételre;
- J. mivel a nemzetközi terrorizmus elleni harcban hangsúlyozni kell a nemzetközi jog és az emberi jogokra és alapvető szabadságokra vonatkozó nemzetközi egyezmények teljes mértékű betartásának fontosságát;
- K. mivel történelmi jelentőségű szavazást követően az ENSZ Közgyűlés 2007. december 18-án a halálbüntetésre vonatkozó moratóriumról szóló állásfoglalást fogadott el, amelyet egy régiókon átnyúló, az EU-t is magában foglaló szövetség támogatott; mivel aggasztó, hogy az USA számos államában még ma is létezik halálbüntetés;
- L. mivel az együttműködésen alapuló transzatlanti gazdasági kapcsolat az EU-nak és az Egyesült Államoknak is kölcsönös érdeke, és mivel a transzatlanti piac megerősítéséhez következetes politikai vezetésre van szükség; támogatja a Transzatlanti Gazdasági Tanácsban folyó munkát, és reméli, hogy az majd az EU–USA kapcsolatok egyik sarokkövévé válik;

2008. június 5., csütörtök

- M. mivel szükség van a szabadság és a demokrácia előmozdítására a világban valamint a hozzájuk kapcsolódó problémák, például a nemzetközi biztonság, a szegénység felszámolása, a fejlődés előmozdítása, a lefegyverzési erőfeszítések globális szükségessége, az emberi jogok védelme, a globális egészségügyi kockázatok leküzdése, a környezetvédelmi és energiabiztonsági kérdések, a nemzetközi terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, valamint a tömegpusztító fegyverek terjedésének megakadályozása kezelésére; mivel, ahogyan azt az európai biztonsági stratégia is világossá teszi, a transzatlanti partnerség és a NATO óriási jelentőséggel bírnak a kollektív biztonság szempontjából;
- N. mivel mindkét partner érdeke a mindkettejüket érintő fenyegetésekkel és kihívásokkal való összehangolt szembeszállás a hatályos nemzetközi szerződésekre és a nemzetközi intézmények alapján, és különösen az ENSZ rendszerére építve, az ENSZ alapokmányával összhangban;
- O. mivel az elmúlt néhány év során az amerikai elvárások alapján készült és az Európai Parlament bevonása nélkül elfogadott megállapodások – nevezetesen az utas-nyilvántartási adatállományról (PNR), a SWIFT-memorandumról és az amerikai automatikus kiválasztási rendszerről szóló megállapodások – jogbizonytalansághoz vezettek az adatoknak a terrorizmus elleni küzdelem érdekében az EU és az USA közötti megosztásához és cseréjéhez szükséges transzatlanti adatvédelmi garanciák tekintetében;

Transzatlanti kapcsolatok általános kérdései

1. figyelemmel a közelgő amerikai elnökválasztásra, várakozással tekint az új amerikai elnökkel való együttműködésre, és reméli, hogy az USA határozottabb kötelezettséget vállal a multilateralizmus, valamint a világbéke és demokrácia iránt; úgy véli, hogy meg kell erősíteni az EU és az Egyesült Államok közötti partnerséget az olyan kényes ügyekben, mint a szegénység és az éghajlatváltozás globális problémája; tudatában van azonban annak, hogy egyes kérdésekben, mint például a Nemzetközi Büntetőbírósággal (NBB) vagy az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezmény Kiotói Jegyzőkönyvével vagy a terrorizmus elleni küzdelemben alkalmazott módszerekkel kapcsolatban továbbra is véleménykülönbségek vannak az Európai Unió és az Egyesült Államok között; reméli, hogy az Egyesült Államok következő elnöke bevonja kormányát e problémák megoldásába;
2. sürgeti az EU-t és az Egyesült Államokat, hogy működjenek együtt szorosabban a közös, különösen a Közel-Kelettel, Iránnal, Irakkal, Koszovóval és a Nyugat-Balkánnal, Afganisztánnal és Afrikával kapcsolatos politikai kihívások széles spektruma tekintetében, továbbá hogy működjenek együtt egy olyan nemzetközi környezet létrehozásában, amely azáltal segíti elő a biztonsági és emberi jogi helyzet javítását például Burmában és Zimbabwében, hogy az összes vonatkozó fórumon, beleértve az ENSZ Biztonsági Tanácsát, napirenden tartja ezeket a kérdéseket; ezenkívül kéri, hogy dolgozzanak ki közös megközelítést a többi jelentősebb geopolitikai szereplővel fenntartott kapcsolatok tekintetében;

Éghajlatváltozás

3. határozottan ösztönzi mindkét felet, hogy alakítsanak ki közös megközelítést az éghajlatváltozásnak az iparosodás előtti szintet legfeljebb 2°C-kal meghaladó hőmérsékletnövekedésben történő korlátozásában azáltal, hogy a fejlett és a fejlődő országok az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló erőfeszítésekhez méltányos mértékben – különböző felelősségvállalásaikhoz és képességeikhez mérten – hozzájárulnak, elismeri a fejlett országok vezető szerepének betöltésére vonatkozó felelősségét; üdvözli az Egyesült Államok főbb elnökjelöltjei által tett kötelezettségvállalásokat az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése és a veszélyes éghajlatváltozás elhárítására vonatkozó nemzetközi megállapodás legkésőbb 2009-ben történő megkötése tekintetében;
4. sürgeti az Egyesült Államokat, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt az éghajlatváltozással kapcsolatos hazai jogszabályok megalkotásának lezárása érdekében a 2009 decemberében megrendezendő koppenhágai ENSZ-konferencia előtt; felszólítja az Egyesült Államokat, hogy fokozza a szén-dioxid-kereskedelmi rendszer létrehozására irányuló erőfeszítéseit is, amely rendszert a jövőben össze lehet kapcsolni az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerével (EU ETS); mivel mind a környezet, mind az ipar nagyobb hasznára válna, ha az újonnan létrejött szén-dioxid-piaci mechanizmusok a világon mindenütt kompatibilisek és együttműködtethetők lennének; ezért üdvözli az EU ETS javaslattervezeteiben foglalt azon rendelkezést, amely lehetővé tenné a kibocsátás korlátozásának és kereskedelmének egyéb kötelező rendszereivel való összekapcsolódást, beleértve a szubnacionális rendszereket is; ebben az összefüggésben bátorító jelnek tartja a regionális szén-dioxid-kereskedelmi rendszerek megjelenését az Egyesült Államokban;

2008. június 5., csütörtök

5. üdvözlöi a főképviselő és a Bizottság fent említett jelentését az éghajlatváltozás biztonsági következményeiről; sürgeti az EU–USA csúcsot, hogy kezeljék e kérdést prioritásként a 2007 decemberében Balin megrendezett sikeres konferenciára alapozva; felszólítja az EU-t és az Egyesült Államokat, hogy munkálkodjanak közösen egy nagyra törő 2012 utáni megállapodás létrehozásán 2009-ben, amely tartalmazná az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésére, illetve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló nemzetközi szintű fellépéseket; érdeklődéssel veszi tudomásul az USA Kongresszusában a Nemzetközi Tiszta Technológiai Alap létrehozására vonatkozó javaslatok vitáját, és ösztönzi a Bizottságot, hogy ebben a kérdésben kezdjen párbeszédet az USA kormányzatával;

Terrorizmus és emberi jogok

6. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a guantánamói fogolytábor puszta létezése, valamint az önkényes letartóztatások és rendkívüli kiadatok gyakorlata továbbra is negatív üzenetet közvetít a terrorizmus elleni küzdelem módjáról; sürgeti a Tanácsot, hogy világos és határozott nyilatkozatban szólítsa fel az USA kormányt arra, hogy vessen véget az önkényes letartóztatásoknak és a rendkívüli kiadatoknak, kéri az USA kormányt, hogy a nemzetközi joggal és előírásokkal teljes összhangban állítsa bíróság elé vagy bocsássa szabadon a még fogva tartott személyeket és engedje őket visszatérni a polgári életbe és adjon nekik kártérítést, és hogy adjon tájékoztatást az amerikai területeken kívüli titkos börtönök létezéséről;

7. sajnálatát fejezi ki az USA kormányzatának azon határozata miatt, amely szerint új fogolytáborlétesítményt fognak építeni Afganisztánban annak határozott elismeréseként, hogy az USA az elkövetkező években valószínűleg továbbra is fog foglyokat tartani a tengerentúlon;

8. ismételten felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy hajtsák végre az európai országoknak a CIA által foglyok szállítására és illegális fogva tartására való állítólagos használatával foglalkozó ideiglenes bizottság (TDIP) által számukra készített ajánlásokat;

9. felhívja az Egyesült Államokat, hogy azonnal szüntesse meg a vízumkényszert, és a teljes viszonyosság elve alapján részesítse azonos bánásmódban az európai uniós tagállamok valamennyi polgárát; ezen összefüggésben üdvözlöi a vízummentesség bevezetésére vonatkozó új amerikai biztonsági követelményekről szóló EU–USA megbeszélések megkezdését; úgy véli, hogy a tárgyalásoknak átlátható módon, a viszonyosság elve alapján, és az EU adatvédelmi rendelkezéseinek tiszteletben tartása mellett kell zajlaniuk;

10. üdvözlöi, hogy az Egyesült Államok elismerte az Európai Közösségnek egy ilyen megállapodás megtárgyalására vonatkozó hatáskörét, és megállapítja, hogy az EU hatáskörébe tartozó ügyeket, például a biztonsági ügyeket (beleértve a PNR cseréjét, a kiadást és a kölcsönös jogi segítségnyújtást) a Tanáccsal kell megtárgyalni, a tagállamokkal pedig csak annyiban, amennyiben az a saját állampolgáraikat érinti;

11. hangsúlyozza, hogy az adatok és az információk megosztása a terrorizmus és a terrorizmushoz kapcsolódó bűnözés ellen folytatott nemzetközi küzdelem értékes eszközét jelentheti, de hangsúlyozza, hogy a személyes adatok megosztására megfelelő – egyértelmű szabályokat és feltételeket tartalmazó, a polgárok magánéletének és polgári szabadságjogainak megfelelő védelmét biztosító, és szükség esetén jogorvoslati mechanizmusokat előíró – jogi keretek között kell sort keríteni; hangsúlyozza továbbá, hogy az ilyen adatcserének minden esetben kötelező érvényű, a Parlament és az amerikai Kongresszus teljes körű bevonásával kötött nemzetközi megállapodáson kell alapulnia; hangsúlyozza, hogy az adatok szükséges cseréjének összhangban kell lennie a hatályos, a kiadatról és kölcsönös jogsegélyről szóló EU–USA megállapodással, és meg kell felelnie az EK és EU adatvédelmi jogszabályainak, valamint emellett szükség van a hírszerzési és bűnüldöző szervek közötti koordinációra is – adott esetben még működési szinten is –, és az igazságügyi együttműködésre a kiadatról és kölcsönös jogsegélyről szóló hatályos EU–USA megállapodás révén;

12. hangsúlyozza az alapvető jogok és a jogállamiság tiszteletben tartásának fontosságát a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni harc során, és sürgeti a Bizottságot, hogy tájékoztassa a Parlamentet az euroatlanti együttműködési keretről folytatott tárgyalásokon elért haladásról, különös tekintettel a személyes adatok és a magánélet védelmére; globális adatvédelmi szabályok sürgős kidolgozására szólít fel a Transatlantici Gazdasági Tanács keretében, a személyes adatok magas szintű védelmének és a vállalatok jogbiztonságának garantálása érdekében;

2008. június 5., csütörtök

13. kéri az EU és az USA kormányait, hogy kezdeményezzék az ENSZ-en belül a szankciók listája meglévő gyakorlatának reformját, beleértve a tisztességes tárgyalásra, az indokolásra, a tényleges jogi védelemre és jogorvoslatra vonatkozó megfelelő eljárások létrehozását; hangsúlyozza ugyanakkor az EU „fekete lista” eljárások javításának szükségességét;

A nukleáris fegyverek elterjedése, rakétavédelem, fegyverzet-ellenőrzés és a NATO

14. megismétli teljes körű támogatását az ENSZ Biztonsági Tanács Iránról szóló, az ENSZ Alapokmánya VII. fejezete 41. cikkén alapuló állásfoglalásaira vonatkozóan, és felhívja az EU-t és az Egyesült Államokat, hogy állapodjanak meg olyan közös stratégiában, amely meggyőzné Teheránt, hogy tartsa be az ENSZ Biztonsági Tanács határozatait;

15. üdvözlí az EU és az Egyesült Államok közötti szoros együttműködést az iráni nukleáris kérdéssel kapcsolatban, amely 2008. március 3-án az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1803. (2008) számú, Iránra új szankciókat kirovó határozatának elfogadását eredményezte; felhívja az Egyesült Államokat, hogy az Észak-Koreával folytatott tárgyalások diplomáciai sikerét követően az EU mellett közvetlenül vegyen részt az Iránnal folytatott tárgyalásokban, mivel az Egyesült Államok olyan helyzetben van, hogy Irán biztonsági érdekeit figyelembe véve további biztonsági garanciákat nyújthat; hangsúlyozza az Amerikai Egyesült Államokkal, Oroszországgal, Kínával és az el nem kötelezett országokkal való együttműködés fontosságát annak érdekében, hogy kiegészítő koncepciókat vizsgáljanak meg a nukleáris létesítményeiről és azok használatáról Iránnal kötendő megállapodás céljából;

16. üdvözlí az ENSZ Biztonsági Tanács tagállamai és Németország (P5+1) közelmúltbeli kezdeményezését, miszerint egy új ösztönző csomagot kínálnak fel Iránnak, hogy rávegyék urándúsítási programjának leállítására; kéri az Egyesült Államokat, hogy a helyzet megoldása érdekében az atomsorompó-egyezményben előírt szabályok és kötelezettségek korlátain belül teljes mértékben támogassa az Iránnal folytatott tárgyalásokat;

17. kéri a tömegpusztító fegyverek elterjedését megakadályozó nemzetközi szerződések és rendszerek megerősítését; hangsúlyozza az EU és az Egyesült Államok közötti, a nemzetközi joggal összhangban álló együttműködés szükségességét a terrorizmus és a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni harcban, illetve annak szükségességét, hogy mindkét fél támogassa az ENSZ által ezeken a területeken betöltendő szerepet; sürgeti a Tanácsot, hogy tisztázza amerikai tárgyalópartnerével azt, hogy hogyan lehetne pozitívan hozzáállni az atomsorompó-szerződés jövőbeli felülvizsgálati konferenciáit előkészítő bizottság üléseihez, amely az atomsorompó-szerződés 2010-ben megrendezendő felülvizsgálati konferenciájáig az első lehetőség a nukleáris fegyverek terjedésének megakadályozására létrehozott globális rendszer megerősítésére; hangsúlyozza, hogy a csúcstalálkozón meg kell vitatni néhány nukleáris leszereléssel kapcsolatos kezdeményezést, amely az atomsorompó-szerződés 2000. évi felülvizsgálati konferenciáján kidolgozott „13 gyakorlati lépésre” épül; reméli, hogy ezen a csúcstalálkozón az Egyesült Államok kormányzata hajlandó lesz elfogadni egy EU-val közös stratégiát, melynek célja a leszerelés előmozdítása mind a tömegpusztító fegyverek, mind a hagyományos fegyverek terén; felhívja az EU-t és az Egyesült Államokat, hogy kerüljék el az esetleges vákuumot a 2009–2010-es időszakban, amikor a fő leszerelési egyezmények megújítása időszerré válik; reméli, hogy az Oroszországgal 1999-ben, 2000-ben és 2001-ben kötött, igen fontos megállapodások megmaradnak; továbbá felhívja az Egyesült Államokat, hogy ratifikálja az Átfogó Atomcsend Szerződést (CTBT), ami fontos lépés lenne az atomfegyverek gyakorlati jelentőségének csökkentése felé;

18. felhívja az EU tagállamait és az Egyesült Államokat, hogy dolgozzanak közösen az újrafogalmazott és erősebb EU–NATO partnerség elindítására vonatkozó friss elképzeléseken, amelyek túlmutatnak a Berlin Plus megállapodáson, tekintettel arra, hogy nagyobb együttműködésre van szükség Afganisztánban; úgy véli, hogy az európai biztonsági stratégia kiigazítását és finomítását össze kell kapcsolni az új stratégiai NATO-koncepcióról szóló eszmecsere korai szakaszával; hangsúlyozza a NATO – amely továbbra is az Európa és az Egyesült Államok közötti biztonsági konzultáció legfontosabb fóruma –, valamint az EU közös kül- és biztonságpolitikájának fontosságát az EU azon képességének megerősítése szempontjából, hogy szembenézhesen a már meglévő és a 21. században megjelenő új biztonsági fenyegetésekkel; üdvözlí, hogy az Egyesült Államok a bukaresti csúcstalálkozón elismerte, hogy egy erős NATO-szövetség felépítéséhez erős európai védelmi hatékonyságra van szükség; javasolja ezért a NATO és az EU között meglévő kapcsolatok továbbfejlesztését a biztonsági kérdésekben, a két szervezet függetlenségének tiszteletben tartása mellett;

2008. június 5., csütörtök

19. úgy véli, hogy az USA azon terve, hogy Európában rakétaelhárító rendszert kíván telepíteni, a jelenlegi helyzetben hátráltatná a nemzetközi leszerelési erőfeszítéseket; aggodalmának ad hangot Oroszország azon döntése miatt, hogy felfüggeszti az európai hagyományos fegyverzetekre vonatkozó szerződésből eredő kötelezettségei betartását; hangsúlyozza, hogy mindkét kérdés érinti az európai népek biztonságát, és ezért nem képezheti az USA és egyes európai országok közötti tisztán kétoldalú tárgyalások tárgyát; tudomásul veszi e tekintetben az Észak-atlanti Tanács legutóbbi, bukaresti csúcstalálkozóján 2008. április 3-án kiadott nyilatkozatát, amely olyan átfogó rakétaelhárító rendszer kialakítására szólít fel, amely lefedi a szövetséges területek egészét; felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre olyan keretet, amelyen keresztül az összes EU-tagállam és a NATO részt vehet az erről folytatott vitában;

20. várakozással tekint az EU–USA kapcsolatok biztonsági dimenziójának a NATO stratégiai felülvizsgálata, az európai biztonsági stratégia aktualizálása és az új USA-kormány hivatalba lépése fényében történő újraértékelése elé;

Fejlesztési együttműködés és az élelmiszerárak

21. a sürgős segítségnyújtás fokozására szólít fel, annak érdekében, hogy kezelni tudják a világ legszegényebbjeinek a magas élelmiszerárak általi közvetlen fenyegetettségét; elismeri ugyanakkor, hogy a pénz nem elég, és ezért felkéri a Tanácsot, a Bizottságot, valamint az Egyesült Államok Kongresszusát és kormányzatát, hogy foglalkozzanak az elégtelen mértékű mezőgazdasági beruházásokéhoz hasonló strukturális problémákkal, és felszólítja az EU-t, az Egyesült Államokat és a multilaterális szervezeteket egy összehangolt, globális megközelítés kialakítására, amely a kistermelőkre és a nőkre összpontosító, igazságosabb kereskedelmi szabályokat és a fejlődő országok mezőgazdaságába történő nagyobb mértékű beruházást foglalna magában; felhívja az adományozókat, hogy nyújtsanak támogatást és segítséget a leginkább rászorulóknak biztonsági hálójának finanszírozásához; kéri az EU és az Egyesült Államok vezetőit, hogy aktívan támogassák a Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár vezetésével létrehozott globális élelmiszerbiztonsággal foglalkozó ENSZ-munkacsoportot és tevékenyen vegyenek is részt benne;

22. üdvözi az Egyesült Államok kormányzatának azon kezdeményezését, amely szerint az élelmiszersegélyeket nem köti feltételekhez, és ezt az egész élelmiszerprogram reformjára irányuló első lépésnek tekinti, amely reform célja, hogy teljes mértékben vegyék figyelembe a megerősített regionális és helyi élelmiszer-biztonság proaktív támogatásának szükségességét, amelyet a múltban a feltételekhez kötött amerikai élelmiszersegélyek sok esetben aláástak;

23. felszólítja a Bizottságot annak felvetésére, hogy az EU–USA fejlesztési segélyekre szánt költségvetésének java részét fordítsák mezőgazdasági kutatásra, képzésre és a gazdálkodók közötti tapasztalatcserére a hatékony és fenntartható növénytermesztési rendszerek (például a vetésforgó, a különböző fajták együttes termesztése, valamint a helyi viszonyokra alkalmazott, részvételi alapú, genetikailag módosított szervezeteket (GMO) kizáró növénytermesztés és állattenyésztés) továbbfejlesztése érdekében, a helyi élelmiszerellátás stabilitása és a hosszú távon alacsony energiafelhasználással működő, hatékony termelési módszerek biztosítása végett;

24. sajnálatát fejezi ki az USA kormányának azon határozata miatt, amely szerint csökkentik az ENSZ Népesedési Alapjának (UNFPA) nyújtott pénzügyi támogatásukat; rámutat az UNFPA lényeges szerepére a kevésbé fejlett országok népszaporulata önkéntes csökkentésének elérésében; úgy véli, hogy a fogamzásgátlókhoz és a reprodukzív szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a lányok és nők kedvező helyzetbe hozása, valamint az anyák és a gyermekek egészségének támogatása létfontosságú stratégiák a népesség növekedésének lassítása és az erőforrások fenntarthatóságának megőrzése érdekében; ezért sürgeti az USA kormányt, hogy növelje az UNFPA-nak nyújtott pénzügyi támogatását;

25. felhívja az EU-t és az Egyesült Államokat, hogy a millenniumi fejlesztési célokat helyezték a nemzetközi fejlesztési politika középpontjába; sürgeti a Tanácsot, a Bizottságot, a tagállamokat és az Egyesült Államokat, hogy fokozzák a fejlődő országoknak nyújtott segítségüket a segélyek növelésére vonatkozó kötelezettségvállalásaik hitelességének megőrzése érdekében; elismeri az Egyesült Államoknak általánosságban a fejlesztési segélyre, és konkrétan Afrikára vonatkozó fokozott kötelezettségvállalását; sürgeti az Egyesült Államok elnökét, hogy hivatali idejének utolsó évét használja fel a 2008 júliusában Japánban tartandó G8-találkozó és az ENSZ millenniumi fejlesztési célokra vonatkozó, 2008 szeptemberében New Yorkban tartandó csúcstalálkozójának ambiciózus eredményeire való törekvésre; felhívja az EU-t, hogy az Európai Tanács 2008. június 19–20-i napirendjén lényeges pontként tartsa fenn a millenniumi fejlesztési célokat és a hivatalos fejlesztéstámogatás (ODA) 0,7%-os részarányának elérésére vonatkozó éves menetrendeket;

2008. június 5., csütörtök

Nemzetközi kapcsolatok

26. hangsúlyozza, hogy az izraeli–palesztin konfliktus megoldása döntő fontosságú a Közel-Keleten a béke és a stabilitás biztosítása szempontjából; emlékezteti a feleket az általuk Annapolisban vállalt kötelezettségekre, miszerint jóhiszemű tárgyalásokat folytatnak egy valamennyi megoldatlan ügyet rendező békeszerződés 2008 végéig történő megkötése érdekében; ismételten hangsúlyozza az arab békekezdeményezés jelentőségét, és sürgeti az EU-t és az Egyesült Államokat, hogy biztosítsák az arab partnerek építő bevonását a folyamatba; újfent felhívja Izraelt, hogy fagyassza be a települések kialakításával kapcsolatos tevékenységeit, ideértve a természetes növekedést is, és bontsa le a 2001 márciusa óta kialakított elöretolt állásokat; ismételten mély aggodalmát fejezi ki a Gázai övezetet sújtó humanitárius és politikai válsággal és annak további lehetséges súlyos következményeivel kapcsolatban; követeli, hogy haladéktalanul vessenek véget annak, hogy a palesztin milícia a Gázai övezetből izraeli területre rakétákat lő ki; teljes mértékben támogatja Egyiptomnak az erőszak felszámolására és a valamennyi határátkelő újbóli megnyitását lehetővé tevő megoldásra irányuló erőfeszítéseit;

27. üdvözli annak bejelentését, hogy Szíria és Izrael közvetett béketárgyalásokba bocsátkozik Törökország égisze alatt;

28. üdvözli Michel Szulejmán libanoni elnökké való megválasztását; hangsúlyozza Libanon stabilitásának, szuverenitásának, függetlenségének és területi egységének fontosságát; sürgeti a feleket, hogy a Dohában kötött megállapodást teljes mértékben hajtsák végre, és felhívja az EU-t és az Egyesült Államokat, hogy minden erre irányuló erőfeszítést támogassanak;

29. hangsúlyozza, hogy az euro-atlanti és a szélesebb körű nemzetközi biztonság kérdése szorosan kapcsolódik ahhoz, hogy Afganisztán a jövőben békés és demokratikus, az emberi jogokat tiszteletben tartó és a terrorizmus fenyegetésétől mentes állam legyen; üdvözli ezért a NATO határozott és hosszú távú, az ISAF (Nemzetközi Biztonsági Közreműködő Erő) új stratégiai víziójában vázolt kötelezettségvállalását Afganisztánnal kapcsolatban, valamint a nemzetközi közösség átfogó, a civil és katonai erőfeszítéseket – köztük az EU rendőri misszióját (EUPOL) is – egyesítő megközelítését, amely rendőri misszió az EU Afganisztánnal kapcsolatos általános kötelezettségvállalásának és az EU külön megbízottja által nyújtott helyi politikai iránymutatásokra és a többek között a Bizottság által irányított újjáépítési erőfeszítésekre is kiterjedő összehangolt uniós megközelítés részét képezi; felhívja az EU-t és az Egyesült Államokat, hogy sürgősen tegyenek lépéseket az Afganisztánnak nyújtott fejlesztési segítségük növelésére, fejlesztésére, javítására és jobb összehangolására, többek között a lehető legtöbb pénzeszköznek az afgán intézmények és a tapasztalt nem kormányzati szervezetek számára történő juttatása révén;

30. felhívja a Tanácsot, hogy az Egyesült Államokkal kezdjen párbeszédet Irakról, és ossza meg az Egyesült Államokkal az EU véleményét az országban betöltött stratégiai szerepéről, és továbbra is támogassa a nemzetközi közösség által Irakban játszott szerep – az ENSZ kiterjesztett, a Biztonsági Tanács 1770. (2007) sz. határozatával összhangban betöltött szerepének teljes mértékű kihasználása által történő – fokozott multilaterálisizációját;

31. hangsúlyozza a Balkán regionális biztonsága és stabilitása iránti közös elkötelezettséget; méltatja a NATO koszovói nemzetközi haderejének (Kfor) a gyors, pártatlan és hatékony teljesítményét a Koszovóban a közelmúltban kirobbant erőszak kezelésében, és hangsúlyozza, hogy a Kfor-nak az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244. (1999) sz. határozata alapján Koszovóban kell maradnia az ott tartózkodó összes személy szabad mozgását és a nemzetközi jelenlétet lehetővé tevő biztonságos környezet megteremtése érdekében; ebben az összefüggésben kiemeli, hogy az EU fontos szerepet játszik Koszovóban; üdvözli a koszovói EULEX beindítását és ragaszkodik ahhoz, hogy az EULEX-nek Koszovó egész területén jelen kell lennie;

32. úgy véli, hogy az EU-nak és az Egyesült Államoknak sürgősen foglalkozniuk kell a rövid távú biztonsági kihívásokkal és Koszovó fejlődésének hosszabb távú kihívásaival egy közös célkitűzés elérése érdekében: működő állam, soknemzetiségű társadalom erős, működő intézményekkel és a jogállamiság tiszteletben tartása; üdvözli, hogy az EBVP koszovói EULEX missziója most először egyesült államokbeli rendőrtiszteket is magában foglal; megállapítja, hogy az Egyesült Államok kormányzata a külügyminisztérium számos munkatársát és vállalkozókat fog kiküldeni a koszovói művelethez, és a nemzetközi polgári hivatal működési költségeinek 25%-át fogja fedezni, a fennmaradó részt pedig az Európai Bizottság és más államok hozzájárulásai fedezik;

2008. június 5., csütörtök

33. összehangolt fellépésre szólít fel Kínával kapcsolatban, különös tekintettel a demokrácia előmozdításának, a Tajvannal fenntartott kapcsolat feszültsége enyhítésének, valamint a pekingi hatóságok és a dalai láma közötti párbeszédnek megkönnyítésének sürgető szükségességére a tibeti kérdéssel kapcsolatos konkrét előrelépés érdekében;

34. felhívja a Tanácsot, hogy az Egyesült Államokkal újból vitassa meg az NBB kérdését, mivel az a nemzetközi jog sarokköve; konstruktívabb hozzáállást vár az Egyesült Államok leendő kormányától az NBB alapokmányának ratifikálása, valamint az agresszió mint bűncselekmény továbbra is nyitott definíciójának közös véglegesítése irányában tett előrelépések tekintetében – a római alapokmány 5.2. cikkében foglaltak szerint – az NBB 2009-ben esedékes felülvizsgálati konferenciájának előkészítése keretében;

35. ismételten elítéli a halálbüntetést; felhívja az USA kormányát és összes államát, hogy szüntessék meg a halálbüntetést; sajnálatát fejezi ki az USA legfelső bíróságának közelmúltbeli határozata miatt, amely megtartotta a halálos injekciót, és lehetőséget teremtett a kivégzések folytatásához;

36. javasolja, hogy tegyenek lépéseket az Egyesült Államokkal fenntartott transzatlanti kapcsolatok megerősítésére egy új transzatlanti partnerségi megállapodás révén, amely a meglévő új transzatlanti napirendet váltja fel; javasolja e tekintetben rendszeres felülvizsgálati mechanizmus létrehozását egy ilyen transzatlanti partnerségi megállapodás tekintetében, amelynek révén az EU és az Egyesült Államok szakértői folyamatosan törekedhetnek a transzatlanti partnerség javítására az abban rejlő összes lehetőség kihasználása érdekében; hangsúlyozza, hogy csak az amerikai Kongresszus, a Parlament és a nemzeti parlamentek valamennyi szintjén folytatott szélesebb körű részvétel teszi valóban lehetővé a teljes folyamat megerősítését, és hogy a meglévő parlamentközi eszmecserét fokozatosan tényleges „transzatlanti közgyűléssé” kellene alakítani;

*
*   *

37. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Amerikai Egyesült Államok elnökének és kongresszusának.

Barcelonai folyamat: Unió a mediterrán térségért

P6_TA(2008)0257

Az Európai Parlament 2008. június 5-i állásfoglalása a Barcelonai folyamat: Unió a mediterrán térségért kezdeményezéséről

(2009/C 285 E/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1995. november 27–28-i barcelonai euromediterrán külügyminiszteri konferencián elfogadott, az euromediterrán partnerséget létrehozó barcelonai nyilatkozatra,
- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, a Barcelonai folyamat: Unió a mediterrán térségért című közleményére (COM(2008)0319),
- tekintettel a Barcelonai folyamat: Unió a mediterrán térségért kezdeményezés megindítására vonatkozó elv jóváhagyására az Európai Tanács 2008. március 13–14-i brüsszeli ülésén,